

**Съюзът на лесовъдите
в България Ви пожелава
Весела Коледа
и щастлива Нова година!**

**100 години
Седмица на гората**

**100 години
Висше лесовъдско образование**

**120 години
Организирана борба
с ерозията в България**

Виткоша
Йордан ДАМЯНОВ

Българска

ISSN 1312-7055

Издание
на Съюза
на лесовъдите
в България

ГОРА

Брой 5 (104), год. XXII, декември 2025 г., София 1303, ул. "Антим I" №17
www.bulgarian-foresters.org e-mail: bggora@abv.bg

**Да се грижим, да опазваме и умножаваме
горското богатство на България, да
утвърждаваме авторитета на лесовъдската
професия и през 2026 година**

**УВАЖАЕМИ ЧЛЕНОВЕ НА СЪЮЗА НА ЛЕСОВЪДИТЕ
В БЪЛГАРИЯ,
УВАЖАЕМИ КОЛЕГИ ЛЕСОВЪДИ,
УВАЖАЕМИ ПРИЯТЕЛИ НА БЪЛГАРСКАТА ГОРА**

За мен и за ръководството на Съюза на лесовъдите в България е голяма чест и отговорност да поздравя всички наши членове, всички колеги лесовъди, както и всички приятели на Българската гора, всички семейства, роднини, близки и приятели с приближаващите Коледни и Новогодишни празници! Да пожелаем здраве, нови професионални успехи и много търпение и постоянство в нашата неуморна работа за опазване и утвърждаване на авторитета на нашата благородна професия!

Отминаващата 2025 г. бе знакова в горската история на България - навършиха се 120 г. на организираните дейности по залесяване и борба с ерозията, 100 г. на висшето лесовъдско образование в България и 100 г. от първото провеждане на Седмицата на гората, официално утвърдена със Закона за горите от 1925 година.

В навечерието на празниците не можем да подминем големите загуби от горските пожари. Отново ще си повтаряме, че е необходимо да фокусираме нашата дейност върху превенцията. Да се справим с нехайството и подминаването на предупрежденията за високия пожарен риск, предизвикан не само от климатичните промени, но и от подценяването на опасностите от зле изведените или непроведените изцяло противопо-

жарни дейности. Лошата екипировка, ниското ниво на техниката за първоначална реакция и оповестяване, липсата на летателна техника за гасене на пожари от години само допълват мрачната картина на отминалите бедствия.

Следва да се подчертае, че без намесата на местните колеги лесовъди, без професионалните действия на служителите на ГД „Пожарна безопасност и защита на населението“, без помощта на доброволците, на военните формирования и техника, пораженията биха били много повече. Поклон пред труда и помощта на всички, горди сме с Вашите действия и постижения! Предстои ни възстановяването на опожарените площи, което изисква не по-малко усилия и професионализъм.

Нека приближаващите празници да ни предоставят възможност да се видим със семействата си, с децата, роднините и приятелите, за които все не ни остава време в забързаното ежедневие!

Нека да се радваме на семейния уют и хармония, които само Коледа и Нова година могат да донесат, да са весели и светли празничните дни, за да започнем Новата 2026 г. с нови сили, ентузиазъм и вяра в успеха на благородната кауза на нашата прекрасна професия - да се грижим, да опазваме и умножаваме горското богатство на България!

Бъдете живи и здрави! Весели празници!

Нека да е успешна Новата 2026 година!

Проф. д-р Иван ПАЛИГОРОВ
Председател на СЛБ

Конферентната зала в НПГТС „Христо Ботев“ - Велинград, ще носи името на лесовъда Васил Попов

На стр. 4

Тържествено честване на 130-годишнината от създаването на сп. „Лов и риболов“

На стр. 3

Хората, които променят средата с малки действия и големи сърца

На стр. 8

Бъдни вечер

Елисавета БАГРЯНА

Ненадейно на небето -
в тази съща нощ, огряла
чудната звезда - комета,
хубава, лъчисто-бяла.

И оставили книгата
учените влъхви стари,
и на път подир звездата
тръгнали със скъпи дари.

И звездата чудно бяла,
както Господ Бог ѝ казал -
без и денем да залазва,
над една кошара спряла.

Влезли вътре мъдреците,
и сред агънцата бели,
с ореол над къдриците,
малкият Христос видели...

Благослов

Асен РАЗЦВЕТНИКОВ

Сняг се сипе, Коледо ле,
над поля и над гори,
във огнище, Коледо ле,
бъдник весело гори.

Както свети, Коледо ле,
във огнище пламък злат,
тъй да свети, Коледо ле,
любовта по целий свят.

Както сипе, Коледо ле,
Бог снежинките безспир,
тъй да сипе, Коледо ле,
в къщи добрини и мир,

Както рони, Коледо ле,
Господ снег от сивий свод,
тъй да сипе, Коледо ле,
в къщи той имот и плод!

Отчет за дейността на Съюза на лесовъдите в България през 2025 година

Провеждаме заседанието на УС в 116-та година от основаването на Съюза на лесовъдите в България. За мен е голяма чест да поздравя всички членове на Управителния съвет на СЛБ, а чрез вас и всички наши членове и колегите лесовъди и да пожелаем здраве, нови професионални успехи и много търпение и постоянство в нашата неуморна работа за опазване и утвърждаване на авторитета на нашата благородна професия!

Изминалата 2025 г. бе знакова в горската история на България - навършиха се 120 г. от започването на организираниите дейности по залесяване и борба с ерозията, 100 г. на висшето лесовъдско образование в България и 100 г. от провеждането на първата Седмица на гората.

Позволявам си само накратко да отбележа резултатите от дейността на Съюза през 2025 г. и напредъка в постигането на поставените в Мандатната програма цели.

СЛБ отстоява провеждането на дългосрочна научнообоснована горска политика

На последните заседания на УС и на ОС на СЛБ единодушно отново бе подкрепена декларацията за самостоятелност и единство на горското ведомство в състава на Министерския съвет. Няма причина и в края на 2025 г. отново да объсдим този въпрос и да не го изведем като основна наша идея за справяне с проблемите в сектора. На фона на задълбочаващата се криза в добива и реализацията на дървесина през тази година, изострена от прекратяване на дейността на „Монди“ ЕАД - гр. Стамболийски, назрява търсенето на нова отмяна на влизането в действие и прилагането на Регламент 1115 на Европейската комисия за предоставянето на пазара на ЕС и за износ от ЕС на определени стоки и продукти, свързани с обезлесяване и деградация на горите, както и за отмяна на Регламент (ЕС) № 995/2010.

Особено важен акцент бе работата на представители на СЛБ в Националния съвет по горите. Бяха предложени за обсъждане и бяха приети предложения за наложителни и обещаващи отдавна промени в редица подзаконовни документи, с които се регламентират отделните специализирани дейности в горите - Наредбите 1, 5, 8, както и Наредбата за условията и реда за възлагане изпълнението на дейности в горските територии - държавна и общинска собственост, и за ползването на дървесина и недървесни горски продукти. Наши колеги от Североизточна България, особено инж. Радослав Радев, бяха активни, организираха съвещание и взеха участие в изготвянето на Регионална програма за ползването на горските територии на Североизточното държавно предприятие - Шумен, за периода 2025 - 2034 година.

Ръководството на Съюза винаги е заемало принципа позиция предлаганите промени да се обсъждат широко и да се спазват изискванията на професионализма и на лесовъдската етика и морал. Няма обективна причина да не се постъпва така и в бъдеще.

Работата по утвърждаване на авторитета на СЛБ

Поддържането на непосредствен контакт и откритото пред-

ставяне на позицията на ръководството на СЛБ в срещите с ръководството на МЗХ, ИАГ и държавните предприятия по всички въпроси, засягащи устойчивото развитие и умножаването на горското богатство на България, продължи да изгражда доверие и предвидимост във взаимоотношенията. Така е и в някои регионални съвети на СЛБ, с неуморна работа на хората по места в регионалните дирекции по горите и държавните горски и ловни стопанства. Ръководството на СЛБ ще продължи да поддържа по-близки, а още по-добре и непосредствени контакти, с регионалните структури и дружествата по места. Потърсихме нов подход и бяха избрани нови регионални координатори в Благоевград, Бургас, Велико Търново и Сливен, а поради преместване на д-р инж. Йоана Йолова в РДГ - София, трябва да се търси и намери координатор в Регионалния съвет в Ловеч.

За да потвърди високото доверие Съюзът на лесовъдите в България през 2025 г. проведе процедурата за избор на носителите на приза „Лесовъд на годината“ 2024“. Създадената със заповед на председателя на СЛБ Централна комисия, след като разгледа постъпилите 32 номинации от 13 регионални съвета и 2 дружества на СЛБ и съобразявайки се с утвърдения ред и критерии за определяне на съответните номинации, определи за носител на приза „Лесовъд на годината“ за 2024 г. инж. Иван Ризов - зам.-директор ДГС - Катунци (сега вр.и.д. директор на ДГС - Струмяни) на ЮЗДП - Благоевград. За подгласници бяха определени инж. Златан Механджийски - ДГС - Асеновград (ЮЗДП - Смолян), инж. Дяна Стоянова - зам.-директор на РДГ - Велико Търново, и инж. Георги Коршутов - ДЛС „Несебър“ (ЮИДП - Сливен). За носител на приза „За цялостен лесовъдски принос“ комисията определи инж. Виктор Михайлов - зам.-директор на РДГ - Русе, и инж. Йордан Бобанков - директор на ДЛС „Боларка“ - Велико Търново (СЦДП - Габрово), посмъртно. За носител на приза „За значителен принос за популяризиране и повишаване на имиджа на лесовъдската професия“ бе излъчен доц. д-р инж. Евгени Цавков - ръководител на катедра „Дендрология“ на ЛТУ. Наградите бяха връчени на тържественото откриване за 100-тен път на Седмицата на гората 2025 г. в София. Като цяло може да се отбележи, че се номинират и избират достойни колеги, допринасящи за имиджа на лесовъдската професия. Подробна информация бе публикувана във в. „Българска гора“ и сп. „Гора“.

На заседание на УС и на ОС на СЛБ бяха обсъдени и приети категорични становища в защита на професионализма, лесовъдската етика и морал. Имаме активно участие в срещи и дискусии по проблемите в горския сектор, свързани с добива и преработката на дървесината.

Работим много активно заедно със синдикалните организации в защита на професионализма и за извоюване на достойно заплащане на заетите работници, независимо от трудностите с продажбите на дървесина.

Сериозно изпитание за колегията бяха големите горски пожари през изминалата 2025 г., когато

бяха опожарени над 50 000 ха горски площи само на територията на ЮЗДП - Благоевград. За съжаление в над 67 % от случаите причината за огнената стихия е била човешка небрежност.

Трябва да заявим, че получихме подкрепа от ръководството на МЗХ, от Междудементствената комисия, създадена по заповед на министър-председателя, за да се справим с бедствието и да се подготвим за възстановяване на опожарените площи.

СЛБ и кадрови промени и защита на колегията

Особено напрежение всяват в колегията обвинения за участие на колеги в лобизъм и политически зависимости, в корупционни практики, икономически зависимости и други. Вярно е, когато има доказани нарушения, се предприемат незабавни мерки. Опитите да се противопоставим срещу порочната практика да се огласяват непроверени и недоказани факти са неуспешни засега. Това е показател за дълбокото проникване на политиката в системата ни, особено на местно равнище. Неприятен е фактът, че няма механизъм, по който да защитим колегите, ако изнесените факти не се докажат, за да се възстанови доброто им име, както и това на професията. Настоятелността ни, макар критикувана от някои колеги и заинтересованите страни, бе причина да бъдат направени уверени стъпки в посока на прозрачност и откритост, за намиране на работа на някои от уволнените и преместените колеги, но не винаги успяваме и губим подготвени хора, които напускат професията. Но това са възможностите на СЛБ да поставя на най-високо равнище нерешените проблеми, но не чрез медиите, а директно в контакт с ръководствата на МЗХ и централното горско ведомство.

В изпълнение на препоръки на членовете на УС за предприемане на действия за преодоляване на негативния образ на колегията ръководството на СЛБ участва в срещи с журналисти. Продължи и особено важната работа на представители на СЛБ с подрастващите, местните НПО и гражданите за защита на Българската гора. В много регионални съвети и дружества се организират съвместни инициативи с училищата и се провеждат разнообразни мероприятия, конкурси за детска рисунка, организират се залесявания и други запомнящи се от участниците инициативи.

Продължи работата по всички постъпили жалби, като в мнозинството от случаите е намирано подходящото решение. За съжаление, от единични случаи на нарушения и незаконни практики в общественото пространство се налага схващането, че всички лесовъди сме корумпирани и свързани с политически или икономически зависимости. Много трудно се противопоставяме на това, особено когато обвиненията са неоснователни. Тежи ни и наследството от дълбоки межличностни конфликти, които се реактивират през определен период и в които трудно може да се вземе страна. При всички случаи е необходимо непрекъснато да се връщаме към правилата за лесовъдска етика, приети при възстановяването на СЛБ през 1990 година.

СЛБ и повишаване на имиджа на лесовъдската професия

Съюзът продължава да полага

усилия, водещи до по-добра видимост на дейността на СЛБ, за информираността и интерактивната връзка с членовете на организацията и с цялата лесовъдска колегия. Страница на Съюза в Интернет вече се поддържа, имаме назначен администратор. Започна редовно обновяване на информацията и публикуване на последните новини. Следващата стъпка е страницата да се ползва интерактивно - за дискусия, за поставяне на въпроси или споделяне на мнения, каквато бе целта на създаването ѝ. Предстои страницата отново да се отвори и двуезично.

Продължи работата за популяризиране на историята и традициите на горското дело у нас. Основен инструмент е издаването на вестник „Българска гора“. Адмирации заслужават главният редактор инж. Богдан Богданов, Светлана Бънзарова и Ваня Кисьова, Редакционният съвет и секретарят на СЛБ - инж. Любен Желев. Обсъдихме с инж. Богданов да предложим кандидатура на помощник главен редактор на вестника, защото вестникът има утвърдени рубрики, които се харесват на читателите, но е необходимо да се увеличат материалите от регионалните ни кореспонденти за дейността на колегите по места.

Работим по абонаментната кампания за вестника за 2026 година. Подготовката и разпространението на годишния календар за 2026 г. е в ход. Одобрихме дизайна на календара за 2026 г., имаме положителен отговор за спонсорството за отпечатването от „Щил България“ и вероятно ще успеем да се справим и да го изпратим в печатница.

За съжаление, през тази година бе прекъсната една от най-добрите ни традиции - да се подкрепят дружествата на лесовъдите ветерани. Проведена беше среща само на лесовъдите ветерани от София. Независимо от подкрепата и желанието на директора на СЗДП - Враца, инж. Ваня Каменова ветераните от Североизточна България не успяха да се организират.

В Дружеството на ветераните от Благоевградска област след кончината на председателя инж. Минко Пъдевски и недоброто здравословно състояние на инж. Михаил Михайлов няма избрано ново ръководство.

Управителният съвет на СЛБ продължи инициативата за Седмицата на гората да се почистват и обновят паметните знаци - чешми, плочи и паметници на бележити лесовъди. Бяха поднесени венци и цветя на признателност към лесовъдите, отдали живота и делото си за Българската гора, което е също утвърдена традиция в навечерието на откриването на Седмицата на гората под мотото „Век от вечността в създаване, опазване и грижа“, която бе открита от Румен Радев - президент на Република България, и тържествен молебен от Негово светейшество българският патриарх и софийски митрополит Даниил пред храм-паметника „Св. Александър Невски“.

Добрите практики за откриване на същността на нашата професия бяха възстановили доверието на обществеността към високопатриотичната и хуманната дейност на лесовъдската колегия за опазване и умножаване на горското ни богатство. България изпрати участници на Конгреса на европейските гор-

ски педагози.

СЛБ и укрепването на международния авторитет на организацията

Продължиха усилията за укрепване на международния авторитет на Съюза на лесовъдите в България. Най-важното събитие през годината бе организацията и провеждането на XXI конгрес на Съюза на европейските лесовъди в Русе на 11 - 14 септември. Трябва да изкажем благодарност на д-р инж. Анна Петракиева, инж. Деян Стойнев, инж. Иван Ризов и инж. Севдалина Димитрова за приноса им в организацията и провеждането на конгреса на високо ниво. Благодарим на ръководството на ЮЗДП - Смолян, и лично на инж. Здравко Бакалов за финансовото подпомагане на организацията на конгреса (подробна информация за събитието е поместена в бр. 4/2025 г. на в. „Българска гора“ и бр. 9 на сп. „Гора“).

Организационно състояние на СЛБ

През 2025 г. бе проведено Общо събрание на Организацията. Всички наши документи - протоколи, финансови отчети, промененият устав, както и промените в УС, бяха вписани навреме в Агенцията по вписванията. Предстои ни на следващо Общо събрание да попълним състава на Управителния съвет, който трябва да подновим с колеги от Регионалните съвети в Ловеч, Кюстендил и Берковица.

Помещението в Пловдив, предоставено за офис на ветераните, предстои, след като ремонтите бъдат завършени, да бъде открито.

Наложи се практиката заседанията на Управителния съвет да се провеждат в края на текущата година, когато се взема решение за свикване на заседание на ОС през март на следващата година. За финансовото осигуряване на заседанията разчитаме на подкрепа от дарители. Финансовите възможности на СЛБ не са достатъчни за провеждане на повече заседания на ръководните му органи, както и за изнесени такива в отделните региони, което е било практика в предишни години.

В края на отчета позволявам си да благодаря на всички вас, членовете на УС на СЛБ и на зам.-председателя на СЛБ - инж. Деян Стойнев, за приноса ви в дейността на Съюза, без който тази дейност нямаше да е толкова богата и успешна. Благодаря на инж. Никола Каварджиков за ремонта на офиса в Пловдив, на инж. Любен Желев за създаването на по-добър ред и поддържането на цялата комуникация в офиса на СЛБ в София, на Нели Николова - счетоводителя на СЛБ, която стриктно води счетоводната документация и годишните финансови отчети.

Уважаеми колеги, отново е необходимо да повторим, че критериите ни трябва да са високи и изискванията да отговарят на желанието и очакванията на обществеността за подобряване на резултатите от дейността на лесовъдската колегия за опазване и умножаване на горското богатство на България за бъдещите поколения.

25.11.2025 г.

Проф. д-р Иван ПАЛИГОРОВ
Председател на СЛБ

Мнение на специалист

Финансиране на горския сектор

За никого не е тайна, че горският отрасъл е изпаднал в тежка криза. За това има редица причини и те се нуждаят от обективен анализ. Започвам с тази - Законът за горите по незнани за мен причини и бездействието на ръководството на Министерството на земеделието и храните не е признат за екологичен закон. В обществото се създава убеждението, че ние сме тези, които само сечем дървета. Финансирането на системата е оставено само и единствено да се издържа от продажба на дървесина. Това е причината за пресилено ползване на достъпните гори. Това работи успешно, когато пазарът на дървесина е динамично растящ и търсенето превишава възможностите на

горите. От друга страна, по редица обективни фактори - промени в климата, достигане на пределна възраст на изкуствените гори и масовото им физиологично отслабване, принудиха държавните горски стопанства да предлагат на пазара нискостойна дървесина. Украинската криза и засиленият внос на евтина дървесина „помагаха“ да не можем да реализираме планиваните количества. Нашата дървесина продължава да е с висока себестойност, което се обуславя от недостига на механизация при добива и извоза ѝ. От друга страна, в Европа, от Австрия на запад и на север, във всички държави се водят евтини голи сечи, които ние необосновано забранихме.

Системата ни се нуждае от финансово укрепване. То може да се осъществи, когато ясно застанем зад позицията, че горите повече не могат да продължават да се изтощават. Достигане на финансовата стабилност може да се получи, като променим начина на финансиране на обществените дейности в горите и реорганизираме административните разходи.

1. Държавата е финансирала създаването на повече от 40 % от горите на България, които са неестествени горски формации. Сега, особено в ниската лесорастителна зона, тези формации се разпадат. Със или без наша намеса, те ще изчезнат. От екологична гледна точка и за да създадем бъдеща горска сре-

да, трябва да залесим отново тези лесопригодни терени. Приходите от продажба на добитата дребно-размерна дървесина обаче са нищожно малки в сравнение с разходите за създаването на нови гори. Което означава, че е необходимо държавата да е на мястото си и да се намеси. Тук не става въпрос за държавна помощ, а държавата като собственик на над 80 % горски територии да покаже грижата за тях.

2. Поддържането на част от изкуствените насаждения, които са изпаднали или скоро ще изпаднат в състояние на „будна кома“ също трябва да ангажира обществото чрез своя представител - държавата. Възможността тук е да се премахне ДДС за дървесина, добита от

отгледни мероприятия до 50-годишна възраст.

Изсичането на гори чрез почистване на пасища се подпомага от държавата, а създаването и отглеждането на културни видове гори е изключено от държавна помощ. Пълен парадокс. Затова признаването на горскостопанските дейности за селскостопанска дейност е от съществено значение.

3. За да се намалят административните разходи, е необходимо да се създаде единен орган за управление на всички горски територии. Нуждаем се от Закон за управление на държавните гори.

Д-р инж. Светозар
МИХАЙЛОВ

Шестте държавни предприятия започват работата по проекти за подобряване на състоянието на горски местообитания

Държавните горски предприятия към Министерството на земеделието и храните сключиха договори с Министерството на околната среда и водите за изпълнението на проекти по Оперативна програма „Околна среда“ 2021 - 2027 година.

Проектите ще бъдат съфинансирани от Европейския фонд за регионално развитие и Кохезионния фонд на Европейския съюз.

СЗДП - Враца

В рамките на 4 години Проект „Изпълнение на мерки 46, 47 и 48 от Националната рамка за приоритетни действия за „Натура 2000“ на територията на СЗДП - Враца“ ще се осъществи на територията на 14 държавни горски стопанства.

Дейностите по него включват демонстрационни теренни обучения за въвеждане на лесовъдски практики за устойчиво стопанисване и поддържане на състава на насажденията в местообитание 91W0, на структури, устойчиви към големи природни нарушения в местообитание 9130, на горите в местообитания 9170/91M0/91H0, и на състава на насаждения в защитени зони от Европейската екологична мрежа „Натура 2000“ на територията на Северозападното държавно предприятие.

Ще бъдат приложени лесовъдски практики и двукратни отгледни мероприятия - за поддържане на състава на насажденията в редуцирани площи до 23,93 ха от обща площ 110,9 ха, за поддържане на структури, устойчиви към големи природни нарушения, на редуцирана площ 7,38 ха от общо 31,3 ха, за трансформация на издънковите гори в семенни и за подобряване на състава им на редуцирана площ 1885,62 ха от общо 7507,96 хектара.

Ще бъде осигурена материално-техническа база за провеждане на демонстрациите и прилагането на лесовъдските практики.

Стойността на проекта е 6 699 687,93 лв. без ДДС, като съфинансирането от ЕС е 5 949 734,73 лв. без ДДС.

ЮЗДП - Смолян

Дейностите по проект „Изпълнение на мерки 46, 47, 48, 49 и 74 (част I) от Националната рамка за приоритетни действия за „Натура 2000“ на територията на ЮЗДП - Смолян“ са съобразени с одобрените горскостопански планове на Предприятието и са насочени към подобряване на природозащитното състояние на горски типове природни местообитания и на хранителната база за кафявата мечка. Ще бъдат извършени редица проучвания по мерки 46, 47, 48 и 49, както и дейности по експериментирание, демонстриране и прилагане на лесовъдски практики. Въз основа на резултатите от проучванията ще бъдат организирани обучения, а по темата ще бъдат изготвени и безплатно разпространени информационни обучителни материали.

Проектът ще се реализира на територията на Държавните горски стопанства - „Алабак“, Асеновград, Батак, Борино, Доспат, Кар-

лово, Клисурса, Кирково, Крумовград, Михалково, Момчилград, Панагюрище, Пещера, Пловдив, Първомай, Ракитово, „Родопи“, Селище, Славейно, Смилян, Смолян, Триград, Хисар, Широка лъка и „Акад. Николай Хайтов“ - с. Хвойна, и в Държавните ловни стопанства - „Борово“, „Женда“, „Извора“, „Кормисош“, „Тракия“, „Чепино“ и „Широка поляна“. Основните дейности по него са отглеждане на млади насаждения без материален добив, подпомагане на естественото възобновяване, почистване на площи, почвоподготовка, залесяване, попълване, отглеждане и ограждане на горски култури, включително в защитени зони по „Натура 2000“ - части от „Централен Балкан - буфер“, „Яденица“, „Средна гора“, „Родопи - Западни“, „Родопи - Източни“, „Родопи - Средни“, с. Попинци. Ще бъдат подобряни 1963,90 хектара. По мярка 74 (I част) ще бъдат създадени 4,7 ха нови гори от горскоплодни култури за хранителна база на кафявата мечка.

Изпълнението на дейностите ще допринесе пряко за постигането на специфичната цел RSO 2,7 - „Подобряване на защитата и опазването на природата, биологичното разнообразие и екологичното разнообразие и екологичната инфраструктура, включително в градските райони, както и намаляване на всички форми на замърсяване“, която е част от Приоритет 3 „Биологично разнообразие“ на Програма „Околна среда“ 2021 - 2027 година.

Стойността на Проекта е 6 722 032,25 лв., а срокът за изпълнение на дейностите е до края на 2029 година.

СИДП - Шумен

По проект „Изпълнение на мерки 46 и 48 от Националната рамка за приоритетни действия за „Натура 2000“ на територията на СИДП - Шумен“ ще бъдат проведени редица научни, експериментални, демонстрационни и обучителни дейности, насочени към подобряване на видовия състав на горските природни местообитания, и към трансформация на издънковите насаждения в семенни. Дейностите по Проекта ще бъдат изпълнявани на територията на Държавните горски стопанства - Върбица, Смядово, Провадия, Генерал Тошево, Добрич, Суворово, Нови пазар, Шумен, Цонево, и ДДС „Шерба“, и в 4 защитени зони от Европейската екологична мрежа „Натура 2000“ - „Камчийска и Еменска планина“, „Провадийско - Роякско плато“, „Котленска планина“ и „Сува река“. Очакваният резултат е подобряване на природозащитното

състояние на 76 837 декара.

Основните лесовъдски интервенции включват премахване на издънки и подлесна растителност от нежелани дървесни видове, заглушаващи семенните фиданки, подпомагане на естественото възобновяване в горски типове природни местообитания, провеждане на проучвания, експериментирание, демонстриране и въвеждане на лесовъдски практики за трансформация на издънковите гори в семенни, както и провеждане на обучения за служители на СИДП. Предвидено е закупуването на 2 специализирани трактора и 6 автомобила за транспортиране на работниците до обектите. Срокът за изпълнение на дейностите е 3 години. Предвидената за тях сума е близо 7 млн. лева.

СИДП - Габрово

Дейностите по Проекта, финансиран по Програма „Околна среда“ 2021 - 2027 г., на територията на Северноцентралното държавно предприятие - Габрово, са насочени към подобряване на природозащитното състояние на горски природни местообитания и към подобряване на хранителната база за кафявата мечка. В рамките му ще бъдат реализирани дейностите - отгледни сечи без материален добив, подпомагане на естественото възобновяване и трансформация на издънковите гори в семенни, пилотни и демонстрационни дейности - таксационни измервания, експериментирание на лесовъдски практики, мониторинг, демонстрационни обучения и разработване на практически ръководства за лесовъди. Предвидено е и допълнително залесяване с бук за осигуряване на хранителна база за кафявата мечка за ограничаване на конфликта човек - мечка.

Всички дейности са съобразени с одобрените горскостопански планове на Предприятието. Срокът за

изпълнението им е края на 2029 г., а стойността на Проекта възлиза на над 7,2 млн. лв., от които 6,135 млн. лв. са европейско финансиране.

ЮИДП - Сливен

Проект „Изпълнение на мерки 46, 47 и 48 от Националната рамка за приоритетни действия за „Натура 2000“ на територията на ЮИДП - Сливен“ включва провеждането на лесовъдски мероприятия, които не водят до значителни промени в структурата на горите и до нарушаване на естествените процеси в тях. Планирано е да се проведат отгледни сечи без материален добив, подпомагане на естественото възобновяване чрез отглеждане на подраста и отсичане на подлеса от нежелани дървесни и храстови видове. След изпълнение на лесовъдските дейности ще се извършат мониторинг и оценка на резултатите.

С реализирането на Проекта ще се подобри природозащитното състояние на горски природни местообитания 91M0, 9170, 91AA, 91W0, 9130. В тях ще бъдат извършени демонстрационни дейности, свързани с въвеждането на лесовъдски практики за устойчиво стопанисване на горите. Целевите зони са в Европейската екологична мрежа „Натура 2000“ и обхващат площ от 8079,8 ха, попадащи в районите на дейност на 20 териториални подразделения на Югоизточното държавно предприятие.

Проектът ще се реализира в 11 защитени зони - „Камчийска и Еменска планина“, „Странджа“, „Централен Балкан - буфер“, „Дервентски възвишения I“, „Родопи - Източни“, „Луца Камчия“, „Котленска планина“, „Емине - Иракли“, „Сините камъни“, „Чирпански възвишения“, „Родопи - Средни“. Предвидено е закупуване на техника и оборудване за труднодостъпни места - 3 трактора, 3 мулчера, плат-

Нови книги

Доц. д-р Янчо Найденов, акад. проф. Александър Александров, акад. проф. Иван Илиев, д-р инж. Николай Стоянов. „Екологични, социални и икономически функции на горите и парковете“. Издателство „Сежани“.

Авторите разглеждат функциите на горите - икономически, екологични и социални, в тяхната цялост и подчертават промяната на човечеството в отношението му към тях. От векове икономическите функции са считани за водещи, защото животът и битът на хората е бил зависим от многостранните ресурси на горите. През последните десетилетия,

в условията на нарастваща екологична криза, населението на планетата започна да гледа на горите не само като на източник преди всичко на дървесина, но и като основен климаторегулиращ и средообразуващ фактор, елемент от общочовешката сигурност и гарант за оцеляване. Сега социалните

и екологичните функции на горите се определят като равностойни с ресурсните им функции, а понякога и като превъзходящите ги.

Естетичните, възпитателните, рекреационните, оздравителните функции и на горите, и на парковете все още имат ограничено икономическо изражение, но не е за подценяване значителният им принос за формиране на емоционално богати и творчески личности, културното и историческото наследство на всяка държава. Социалните и екологичните функции на горите се определят като основен гарант за формиране и опазване на околната среда.

Лесотехническият университет връчи дипломите на преподавателите и студентите

По традиция официалното честване на Деня на народните будители в Лесотехническият университет е съпроводено и с връчването на дипломите на преподавателите, на които през годината е присъдена академичната длъжност „професор“ и „доцент“ и дипломите за образователно-научната степен „доктор“. Те бяха връчени от ректора на ЛТУ доц. д-р Христо Михайлов.

Бяха представени и резултатите от Конкурса за „Наградата на ректора“ на ЛТУ и отличените преподаватели. Носителят на наградата е проф. д-р Петър Антонов - зам.-ректор по научноизследователска дейност, дигитализация, иновации и международно сътрудничество.

Официалното събитие бе уважено от инж. Стоян Тошев - зам.-министър на земеделието и храните, Албена Михайлова - главен секретар на Националната агенция по оценяване и акредитация, д-р инж.

Меглена Плугчиева - член на Съвета на настоятелите на ЛТУ, както и бивши ректори и преподаватели. Аулата бе изпълнена със студенти и много гости.

На този ден общо 269 студенти получиха дипломите си, 69 от тях са завършили с отличен успех, а 9 са пълни отличници.

ЛТУ е сред водещите партньори в европейската програма за устойчиви ландшафти

На 4 и 5 ноември на заключителната конференция в Брюксел екипът на Лесотехническият университет представи своята част в международния проект FIRE-RES, финансиран по програма „Horizon Europe“. На събитието под мотото „За устойчиви ландшафти в Европа“ присъстваха учени, политици и експерти от 3 континента, които обсъждаха възможностите Европа да стане по-устойчива на екстремни пожари.

В панела, проведен в сградата на Европейската комисия, участваха д-р Андрей Ковачев - член на Европейския парламент и застъпник за устойчиво управление на територии, и доц. д-р Георги Костов - ръководител на екипа по FIRE-RES от българската страна. Проектът обе-

днинава 35 партньори от Европа и света, които разработват иновативни решения за пожароустойчиви екосистеми чрез 11 теренни демонстрационни центъра.

Изведените акценти в конференцията определена, че бъдещето е в превенцията и ранното откриване на пожари и на съвместните усилия между институции, научни организации и местни общности в интегрираното управление на ландшафтите.

ЛТУ подготвя участие в три нови международни проектни предложения за продължаване на изследванията и внедряване на постигнатите резултати в практиката.

Възпоменателна плоча в памет на кърджалийския лесовъд инж. Кирил Христов

На 27 септември в м. Белите брзи над Ардино, в близост до Паметника на залесителите, бе открита паметна плоча на инж. Кирил Христов (1952 - 2024) - бележит български лесовъд, който положи на своя професионален олтар превръщането на Кърджалийски регион в зелен оазис. Да поднесат цветя пред възпоменателния знак бяха дошли неговите близки, колеги, състуденти и приятели.

От името на директора на Южноцентралното държано предприятие инж. Ботьо Арабаджиев възпоменателен адрес прочете ди-

ректорът на ДГС - Ардино, инж. Ертан Еминов. В него се казва: „Съдбата на инж. Христов е свързана с всяка педя от спасената и преобразена земя на Кърджалийския регион, когато са залесени хиляди декари нови гори и са изградени множество технико-укрепителни противоерозионни съоръжения. Лесовъдският принос на инж. Христов е пример за доблест, професионализъм и родолюбие. Нека делото и примерът му продължават да ни вдъхновяват и да ни напомнят за ценностите, които сме длъжни

да съхраняваме и предаваме на нашите деца“.

Горския разсадник „Орловец“ на ДГС - Симитли, се радва на добри стопани. Над 400 000 фиданки ще потеглят през 2026 г. към поделенията на ЮЗДП - Благоевград, за да се превърнат в нови гори. В него работят не само наетите работници, а всички служители на ДГС - Симитли, като полагат грижи за фиданките, а разсадникът да бъде разширен. В „родилния дом“ на гората се раждат здрави фиданки, които ще бъдат използвани в залесяването на засегнатите от големия летен пожар в Пирин територии.

Основните дървесни видове са черен бор, зимен и космат дъб, които са подходящи за залесяване в района на Кресна, Струмляни и гр. Сандански.

В „родилния дом“ на гората

Конферентната зала в НПГГС „Христо Ботев“ - Велинград, ще носи името на лесовъда Васил Попов

В навечерието на Деня на народните будители в Националната професионална гимназия по горско стопанство във Велинград на тържествена церемония конферентната зала на учебното заведение бе наречена на името на лесовъда, отдал живота си за горската кауза - Васил Попов.

В събитията участваха ректорът на ЛТУ доц. д-р Христо Михайлов, лесовъди, преподаватели, бивши и настоящи възпитаници на Гимназията и изследователката на живота и делото на Васил Попов - Стоянка Коева от Стара Загора.

На сцената учениците пресъздадоха последните дни от живота на лесовъда, загинал в защита на българската гора от коварния изстрел на наеман убиец в гостилницата „Македония“ в Лъджене (сега Велинград). Табелата с лика на Васил Попов, изпълнена

в пирографска техника, е дело на инж. Илиян Пенев - възпитаник и преподавател в Гимназията. В коридора на училището бе открит и монумент на Васил Попов, който ще напомня за примера и саможертвата на лесовъда.

Творческо пространство за възпитаниците на ПЛГ „Никола Й. Вапцаров“ - Банско

Професионалната лесотехническа гимназия в Банско създаде ново творческо пространство за своите възпитаници - Клуб „Млад дърворезбар“, като идеята на ръководството на Гимназията е до година да предложи и специалността „Дърворезба“.

В клуба се провеждат занима-

ния по традиционни и съвременни техники на дърворезба. Учениците ще създават авторските си творби и ще участват в училищни инициативи, изложби и състезания. Ръководител на средището е Георги Янчовичин. Вратите на клуба са отворени и за външни участници от 5 до 7 клас.

Тържествено честване на 130-годишнината от създаването на сп. „Лов и риболов“

Сред първенците в периодиката у нас е изданието на СЛРБ - сп. „Лов и риболов“, което започва да излиза преди 130 години. Като част от тържествените събития, съпътстващи отбелязването на годишнината, бе откриването на традиционната фотоизложба „Мигове от дивия свят“ в парка „Кристал“ в София.

В събитието участваха инж. Стоян Тошев - зам.-министър на земеделието и храните, Асен Марков - изпълнителен директор на ИАГ, инж. Васил Василев - председател на НЛРС - СЛРБ, доц. д-р Христо Михайлов - ректор на ЛТУ, бившият президент на Р България Георги Първанов, председатели на ловно-рибарските сдружения, ловни дейци, писатели.

20 фотографии, избрани сред кадрите на 42 автори, разказват за прекрасния див свят на нашите гори.

По време на тържеството по случай 130-годишнината в централата на Съюза на бул. „Витоша“ ко-

лективът на списанието в лицето на главния му редактор Калин Първанов получи поздравителни адреси от Народното събрание, МЗХ, ИАГ и ИАРА. Дългогодишните

кореспонденти на сп. „Лов и риболов“ бяха удостоени с грамоти.

Борислав БЕЛДЕВ
Снимка: инж. Цветомир ЦОЛОВ

Национален горскостопански семинар се проведе във Велинград

измененията на околната среда, „Мерки за подобряване на здравословното състояние на горите - засилване на тенденциите и възможности за овладяването им“ с лектор д-р инж. Николай Стоянов. По темата, озаглавена „Европейските директиви за обезлесяването (EUDR) и за енергията от възобновяеми източници (RED II-III) - между „Осанна“ и „Разпни го“ инж. Росен Райчев - зам.-изпълнителен директор на ИАГ, разясни какви мерки се отлагат или остават, както и нови термини и определения, а от страна на РЕФС разясненията бяха получени от инж. Антоний Стефанов - председател на

БУЛПРОФОР.

„Иновации в дърводобива“ – презентирал инж. Анастас Кайков - управител на „Анакай Форест“ ЕООД - Смолян, а гледните точки на различни участници в пазара на дървесината бяха представени в темата „Отново за кризата на пазара на дървесина – има ли печеливши ходове?“

По време на семинара организаторите на събитието са разработвали и т.нар. „Пътна карта“, която обобщава препоръчителни мерки и стъпки за стопанисване на горите и подобряване на здравословното им състояние в условията на климатични промени и за овладяване на кризата в горския сектор.

На 12 и 13 ноември във Велинград бе проведен Националният горскостопански семинар, организиран от БУЛПРОФОР, с над 50 участници. В работата му взе участие и председателят на Съюза на лесовъдите в България проф. д-р Иван Палигоров.

За обсъждане бяха предложени важни и наболели теми по състоянието на горския сектор. Сред тях са „Стопанисване на горите - съвременни предизвикателства“, в която доц. д-р Нено Александров от ЛТУ засегна въпроса за адаптация на лесовъдската практика към

възобновяеми източници (RED II-III) - между „Осанна“ и „Разпни го“ инж. Росен Райчев - зам.-изпълнителен директор на ИАГ, разясни какви мерки се отлагат или остават, както и нови термини и определения, а от страна на РЕФС разясненията бяха получени от инж. Антоний Стефанов - председател на

В Стара Загора доброволци, горски и общински служители залесяваха заедно

В залесителната акция, организирана от Общината, в м. Седми километър край Стара Загора се включиха близо 500 доброволци, сред които бяха кметът Живко Тодоров, представители на общинската и държавната администрация, млади хора от международен младежки обмен и служители на ДГС - Стара Загора (ЮИДП - Сливен), начело с директора инж. Иван Чергеланов.

В съвместната инициатива близо 65 дка опожарени общински територии бяха залесени със сухоустойчив и пожароустойчив атласки кедър. Лесовъдите от ДГС - Стара Загора, осигуриха експертно ръководство и съдействие на терен.

Годишнини

Инж. Рагу ЧЕРВЕНКОВ на 85 години

Роден е на 06.11.1940 г. в Казанлък. Завършва ВЛТИ, специалност „Горско стопанство“, през 1965 година.

Започва работа като началник на ГТУ в ГС - Гурково. От 1968 г. постъпва в ГС - Сахране, където през 1971 - 1979 г. е директор. От 1979 до 1994 г. е директор на ГС - Казанлък, след което до пенсионирането си през 2001 г.

е директор на РДГ - Стара Загора.

Инж. Червенков е високоерудирани специалист и ръководител с изключителен принос за успешно провеждане на горскостопанските дейности в региона.

Д-р инж. Рагя ЛАЗАРОВА на 80 години

Родена е на 28.10.1945 г. в с. Сенокос, Благоевградска област. През 1969 г. се дипломира във ВЛТИ, специалност „Горско стопанство“.

До 1973 г. работи като инженер-озеленител. След това е на работа в ГС - Стара Загора. От 1980 г. постъпва в ГСК/РУГ/РДГ, където се изгражда като голям

специалист по залесяване и борба с ерозията. Защитава дисертация за научната степен „доктор“.

Пенсионира се през 2005 г. Инж. Лазарова е изявен и уважаван лесовъд с принос в създаването на хиляди декари нови гори и рекултивационни залесявания.

Проф. Панайот ПАНАЙОТОВ на 80 години

Роден е на 24.10.1945 г. в с. Ценово, Русенска област. През 1971 г. завършва ВЛТИ, специалност „Мебелно производство“. Защитава научна степен „к.т.н.“ през 1975 г., в ЛТУ е доцент от 1996 г., а професор - от 2008 година. Два пъти е ръководител катедра „Производство на мебели“.

Проф. Панайотов е изявен учен и преподавател в областта на мебел-

ната промишленост. Участвал е в редица научноизследователски проекти, като дейността му е отразена в 267 публикации, 4 патента и 3 търговски марки.

Активен член на СЛБ.

Чл.-кор. проф. Пламен МИРЧЕВ на 75 години

Роден е на 29.11.1950 г. в София. През 1976 г. завършва ВЛТИ, специалност „Горско стопанство“.

Постъпва в Института за гора - БАН, където през 1989 г. става доцент, а от 2006 г. - професор. През 2014 г. е избран за чл.- кор. на БАН.

Проф. Мирчев е изявен учен.

Дългогодишната му научна дейност е в областта на лесозащитата, отразена в много публикации, част от които са монографии, ръководства и книги. От 2004 г. ръководи секция „Горска ентомология и фитопатология“ в ИГ - БАН.

Доц. г-р Груг ПОПОВ на 75 години

Роден е на 05.11.1950 г. в с. Граматиково, Бургаска област. През 1977 г. завършва ВЛТИ, специалност „Горско стопанство“.

От 1980 г. започва работа в Института за гора - БАН, където е доцент от 1989 г., а от 1998 г. ръководи секцията „Лесовъдство и управление на горските ресурси“.

Доц. Попов е изтъкнат учен в областта на лесовъдството. Автор

е на над 100 научни публикации. Ръководи курс за обучение на докторанти по устойчиво управление на горите и участва активно при разработването на редица документи и указания за стопанисването на горите.

Бележити дейци на горскостопанската наука

Емил Прокопиев (1922 - 1996) - основоположник на научното направление по рекултивация на нарушени терени

Емил Крумов Прокопиев е роден на 4 април 1922 г. в Кюстендил. Средно образование завършва в родния си град, а през 1949 г. се дипломира в Лесовъдния факултет на Селскостопанска академия - София, специалност „Лесовъдство“. От 1949 до 1953 г. е служител в Министерството на комуналното стопанство и благоустройството. В Института за гората - БАН от 1953 до 1966 г. е научен сътрудник, през 1966 - 1986 г. - старши научен сътрудник II ст. (доцент), а от 1976 до 1986 г. е ръководител на Секция „Опазване и възпроизводство на горските екосистеми“.

Още като студент проявява интерес към създаване на горски култури върху нарушени от антропогенна дейност терени и насочва изследователската си дейност в тази тематика. Като учен разработва и защитава успешно дисертационния си труд „Изучавания върху лесорастителните особености и възможностите за озеленяване на насипищата в Пернишкия камено-въглен басейн“. По-нататъшната изследователска и научно-приложна дейност на Емил Прокопиев е посветена на залесяванията и рекултивацията в горското стопанство и озеленителната практика в България.

Специализирал е в лесовъдски

научни звена в Чехословакия, където усвоява нови изследователски методи по горска екология и физиология.

Поради високата му професионализъм, акуратност и обективност той беше търсен като изследовател, съавтор и консултант. Най-значими са неговите проучвания по рекултивация на нарушените терени.

Научното му творчество включва две монографии - „Озеленяване на промишлени райони с димоустойчиви дървета и храсти“ (1959 г.), „Озеленяване на промишлени райони“ (1967 г., 1977

г.), два учебника - „Декоративни разсадници“ (1954 г.), „Декоративна дендрология“ (1958 г.), няколко книги - „Чуждоземни дървета и храсти в България“ (1959 г.), „Производство на декоративни дървесни и храстови фиданки“ (1962 г.), „Чуждоземни дървета с важно стопанско значение“ (1962 г.), „Възпроизводство и опазване на горските екосистеми“ (1980 г.), и няколко десетки научни статии.

Като ръководител на секция „Опазване и възпроизводство на горските екосистеми“ в Института за гората през периода 1976 - 1986 г. той допринася за осъвременяване на тематиката и подготовката на кадри в секцията. Голям е приносът му и за създаване на инициирания от акад. Борис Стефанов Националния дендрариум към Института за гората.

В резултат на озеленяването на промишлени насипища край Перник тези деградирани територии бяха превърнати в оазиси на живот в нови квартали на миньорския град. Резултатите са впечатляващи и високо оценени от много авторитетни чуждестранни специалисти. Ст.н.с. Емил Прокопиев се включи и в международното сътрудничество по оказване на професионална помощ по горите в африканските страни, където дейността му получи много висока оценка. В изпълнение на спогодба-

та за научно-техническо сътрудничество между нашата страна и Алжирската република работи няколко години в страната във връзка със залесяванията в Атласките планини и подготвя местни специалисти по залесяване и рекултивации.

Много от неговите сътрудници се проявяват като изявени изследователи - сред тях са проф. Светла Генчева, проф. Елена Желева, проф. Иван Раев, доц. Надежда Стоянова, ст.н.с. Богдан Богданов, ст.н.с. Рая Гатева, н. с. Дамян Шипковенски. Неговата последователка - проф. Светла Генчева (1935 - 2016), за особени заслуги към рекултивацията на нарушени терени в Кралство Великобритания и подготовка на кадри в това направление е избрана за почетен член на Oxford Brookes University (1994), като нейните биографични данни са публикувани в световноизвестното издание „Who's who in the world“. През 1994 г. проф. Генчева е отличена със званието „Жена учен на 1994 г.“ в България, а от 2008 г. е „доктор хонорис кауза“ на Лесотехническият университет.

С основание можем да кажем, че доц. Прокопиев е основоположник на научното направление и социалната практика по рекултивация на нарушените терени в

България. Той се налага като желан и търсен експерт в помощ на социалната практика и постепенно изгражда около себе си школа от научни работници по рекултивация на увредените терени и създаване на горски екосистеми с изразени социални и екологични функции, като по този начин табаните, насипищата се превръщат в гори, пасища и паркове. След пенсионирането си той беше често посещаван от колеги за консултации и съвети в дома си в София на бул. „Христо Кабакчиев“ 79. Делото му се продължава от новата генерация изследователи в Института за гората - БАН и Лесотехническият университет.

Емил Прокопиев притежаваше много широка обща култура и силно изразено чувство за хумор. С присъщата му тактичност той иронизираше някои човешки слабости, включително и собствените си.

За значими приноси в научноизследователската и приложната дейност е отличаван от научните институции и МГПП, включително със „Златна значка“ на Министерството на горите и горската промишленост.

Починал през 1996 година.

Доц. д-р Янчо НАЙДЕНОВ
Акад. Александър
АЛЕКСАНДРОВ

100 г. от рождението на доц. Иван М. Михов

Преподавателят, който научи своите студенти да обичат математиката

Навършиха се 100 г. от рождението на дългогодишния преподавател по математика и вариационна статистика във Висшия лесотехнически институт (ЛТИ) - доц. Иван М. Михов. Няколко десетки випуски на ВЛТИ помнят неговата точност и всеотдайност в преподаването на тези дисциплини, с които те навлязоха в практиката като отлични подготвени специалисти.

Роден е на 10.12.1925 г. в с. Дъскот, Великотърновска област. След завършване на основното си образование в родното си село и Павликенската смесена гимназия следва висше образование в

Софийския университет, специалност „Математика“. На базата на много доброто му представяне като студент преподавателят му от Софийския университет - проф. Любомир Илиев, препоръчва на Иван Михов през 1950 г. да се яви на конкурс за асистент на проф. Никола Минков по математика в Агрономо-лесовъдния факултет на СУ (от 1951 г. - ВЛТИ). С Висшия лесотехнически университет е свързана цялата професионална кариера на доц. Михов - асистент, старши преподавател, доцент. Преподава дисциплините „Висша математика“, „Дескриптивна геоме-

трия“, „Вариационна статистика“.

Учебниците, които пише доц. Иван Михов, са: „Висша математика“, „Вариационна статистика“, „Вариационна статистика и теория на вероятностите“. Съавтор е в ръководства и методически ръководства за решаване на задачи. Книгите му, които претърпяват няколко издания, са признати от всички, които са учили по тях, като разбираеми, последователни и методично построени. Приложните страни на научната му дейност се фокусират в методическо подпомагане на статистическата обработка в областите „Горско стопанство“ и „Механична техноло-

гия на дървесината“.

Доц. Иван Михов е отдаден на професията да преподава, не само да учи, но и да научи своите студенти, като им доказва необходимостта от математиката в тяхното обучение и професионална практика.

Починал на 22 юли 2009 година. В негова памет колегите му от Катедра „Математика и физика“ в Лесотехническият университет написаха: „Остана ни споменът за един достоен човек, ерудиран математик, отличен преподавател, с чувство за хумор, отзивчив и толерантен към колегите“.

Доц. Катинка МИХОВА

Отношението на българската държава към горите и горското стопанство в миналото и сега

От векове нашият народ е тясно свързан с гората и тя има важно място в неговата ценностна система. Образът на гората преминава от народните поверия, приказки и поговорки до творческото въображение на писатели, художници, музиканти. Гората е източник на здраве и почивка сред природата. Същевременно тя е ценно национално богатство и по грижите за нея може да бъде оценена ролята на държавата като стопанин.

До началото на промишлената революция горите са покривали по-голямата част от сушата. Великата българска гора (Magna Silva Bulgarica) в средните векове се простира от река Дунав до Цариград и впечатлява със своята величественост и красота. През XIX в. Османската империя за строителство на кораби и големи градове, отопление и за развитие на земеделие и животновъдство изсича или изкоренява повечето от вековните гори, които се превръщат в издънкови, нискоствъблени насаждения,

ниви, ливади и пасища. По тази причина непосредствено след Освобождението младата Българска държава си поставя задачата да изгради по европейски модел основите на горското стопанство, да се залесят голите и ерозирани терени и да се създадат нови гори. В изпълнение на тези цели през 1881 г. по разпореждане на Правителството специални комисии по окръзи, околии, общини и землица определят площите, които трябва да бъдат залесени, както и кои от пороите да бъдат укрепени. Държавното управление разпорежда да се създадат и първите училищни пепиниери (разсадници) за производство на фиданки, необходими за залесяването, които по-късно са прехвърлени към общините, а след това и към държавата.

В исторически аспект прави впечатление, че в отношението и грижите на държавната власт в лицето на окръжните управители към развитието на горското стопанство в нашата страна личи традицион-

ното уважение и преклонение на българина към гората. Първите държавни служители по горите - окръжните горски инспектори, лесничии, горски стражари, са гледали на горите и тяхната експлоатация не като на средство на търсене на печалба на всяка цена, а като начин за тяхното възобновяване, запазване за бъдещите поколения и повишаване на ефективността им. Строителите на съвременното горско стопанство са играели и важна роля в образователното дело на новата Българска държава, някои като Стоян Брънчев са сред учредителите и Българското книжовно дружество, прераснало по-късно в БАН, а той е бил и академик. Високото образователно ниво на първите лесовъди, получили своето образование във Франция, Италия, Белгия, Австро-Унгария, Русия и високото им чувство за дълг и патриотизъм ги прави и първите учители и будители в ръководените от тях горски райони. Те обучават населението не само как да стопанисва горите си,

но изнасят беседи сред възрастните и децата в местните училища и историята ни е оставила имената на плеядата лесовъди, които са активните училищни дейтели.

Безспорна е и социалната дейност на горското управление, което е подпомагало със строителни и отоплителни материали изграждането и функционирането на църкви, джамии, училища, читалища, бедстващо население, както и с безвъзмездната паша на домашния добитък в разрешените за целта насаждения и добива на отоплителни материали. Администрациите на горското стопанство и дейността им в определени населени места са били предимство за населението там и се ползвали с уважение като държавна власт.

Обръщайки се назад в миналото, с тревога виждаме, че през последните години не само се забравят тези традиции, но се наблюдава и силната липса на внимание на държавата, която е собственик на над 80 % от горите у нас, към горския

сектор. Закриват се горски стопанства, играли важна роля в развитието на много населени места (а кой е решил, че и сега те вече нямат тази роля?). Бяха закрити Държавните горски стопанства в Рибарица със 130-годишна история, в Севлиево, също със 130-годишна история, в Чупрене, Копривщица, Костенец, Мугла, както и не съвсем оправданото закриване на самостоятелните горски единици като Тополовото стопанство, Опитните станции в Свищов и Бургас и Станцията по дивеча към ИАГ. В по-голямата си част лесовъдската колегия смята, че това е пагубна тенденция и държавата в лицето на МЗХ трябва да намери своето място в решаването на проблем, който има не само икономически, но и социални измерения. Все пак наличието и дейността на горското стопанство в едно населено място, особено в село, го прави живо!

Доц. д-р Янчо
НАЙДЕНОВ

Любопитно

Маршът на ловците и риболовците в България

След създаването на Българския ловно-рибарски съюз в края на XIX в. ръководството на организацията приема за нещо като химн творческите изяви на видния активист на ловното движение д-р Иван Янков. През 1980 г. обаче беше обявен конкурс за още едно подобно музикално произведение. За автор на музиката беше поканен известният композитор Марин Големинов. Текстът, спечелил конкурса, е моят. И от тази година до сега хорът към централата на Съюза го изпълнява при различните културни или други изяви в страната. Често той се чува и по националното радио.

Кой е маестро Марин Големинов (1908 - 2000 г.)? Той е от плеядата на десетината български композитори, широко известни не само у нас, но и в чужбина с огромното си музикално творчество, академик, диригент и педагог. Голям любител на природата, горите и въдичар.

Чавдар АНГЕЛОВ

*Крачим бойко по долини.
Бродим ширните рътлини.
Сутрин срещаме зората
сред полето и гората.
Припев: Ние сме добри другари,
и ловци и въдичари.
Черпим свежест, ведрост, сила
от природата ни мила.
Здраве, бодрост тя дарява
и душите успокоява.
Припев.....
Весели са ни лицата.
Радостни са ни сърцата.
Като истински спортисти
носим пориви лъчисти.
Припев.....*

ЮРИДИЧЕСКА КОНСУЛТАЦИЯ

IN MEMORIAM

На 12 октомври почина инж. Георги Делиев.

Роден е на 17.04.1936 г. във Велинград. През 1954 г. завършва Техникум по горско стопанство във Велинград, а през 1962 г. - ВЛТИ, специалност „Горско стопанство“.

Трудовият му път започва в ГС - Ракиново и ГС - Велинград, а след завършване на висшето

си образование е главен инженер в ГС - Чехълво. От 1969 до 1991 г. е зам. главен директор на ГСК/РДГ - Пазарджик. След това до 1993 г. е генерален директор на „Белмекен“ ЕООД - Пазарджик, експерт в РДГ - Пазарджик, и главен инженер в „Белмекен“ ЕАД, където се пенсионира през 1999 година.

Поклон пред светлата му памет!

На 19 октомври почина инж. Георги Мангушев.

Роден е на 26.03.1950 г. в Петрич, Благоевградска област. През 1974 г. се дипломира във ВЛТИ, специалност „Горско стопанство“.

Трудовият му път започва в ГС - Симитли, където последователно е началник на ГТУ, зам.-директор и директор.

През 2003 г. постъпва на работа в РДГ - Благоевград, където е експерт, зам.-директор и отново експерт, като се пенсионира през 2013 година.

Има високи професионални постижения като лесовъд и администратор и активно участва в дейността на Съюза на лесовъдите в България.

Поклон пред светлата му памет!

На 30 октомври почина доц. д-р Кирил Любенов.

Роден е на 21.01.1949 г. в с. Ярлово, Софийска област. През 1975 г. завършва специалност „Горско стопанство“ във ВЛТИ.

Трудовата му дейност започва в ГС - Самоков. През 1976 г. печели конкурс за асистент във ВЛТИ, където през 1986 г. защитава дисертация и през 1990 г. е хабилитиран за доцент. Два мандата - през 1995 - 1999 и 1999 - 2003 г. е декан на

Факултет „Горско стопанство“ в ЛТУ. Ръководител е на катедра „Технологии и механизация в горското стопанство“.

Основни направления в научните му интереси са безопасни условия на труд в горите, борба с горските пожари, техника и технологии в ЛКМ и нормативната уредба. Автор е на над 50 научни труда, 9 учебника, а през 1995 - 2005 г. е главен редактор на сп. „Лесовъдска мисъл“. Член на Съюза на учените в България.

Поклон пред светлата му памет!

Чака се от юриста

ДПП „Витоша“ - рамо до рамо с доброволците

Хората, които променят средата с малки действия и големи сърца

Доброволци в инициативата „Да почистим България заедно“

Всяка година на 5 декември светът отбелязва Международния ден на доброволците - ден, посветен на всички онези, които с личния си пример, труд и съпричастност допринасят за по-добро общество и по-зелена планета. Това е ден, в който си напомняме, че доброто няма цена, а смисъл. В българския език има две хубави думи, които характеризират човешката съпричастност - „благодарителност“ и „доброволчество“. Думата „доброволец“ е определение за човек, който на добра воля, безвъзмездно предлага услугите си при извършване на някаква работа. Доброволци е имало и при записване във войската по време на война, доброволците са и наши по-добри версии в мирно време. Който е участвал поне в една доброволческа акция, знае, че не само е помагал, но се е сдобил с нови умения и знания, а и с нови приятели. Бил е част от важна кауза за доброто на своето родно място или страната си, или някъде по света. Радващо е, че България е „богата“ на такива хора.

Доброволството не е просто помощ, а осъзнат избор да бъдеш част от промяната. То е начин да покажеш, че светът може да стане по-добър, когато всеки от нас даде малко от времето и сърцето си. Именно благодарение на доброволците, парковете, планините и обществените пространства, които обичаме, стават по-чисти, по-уютни и по-достъпни за всички.

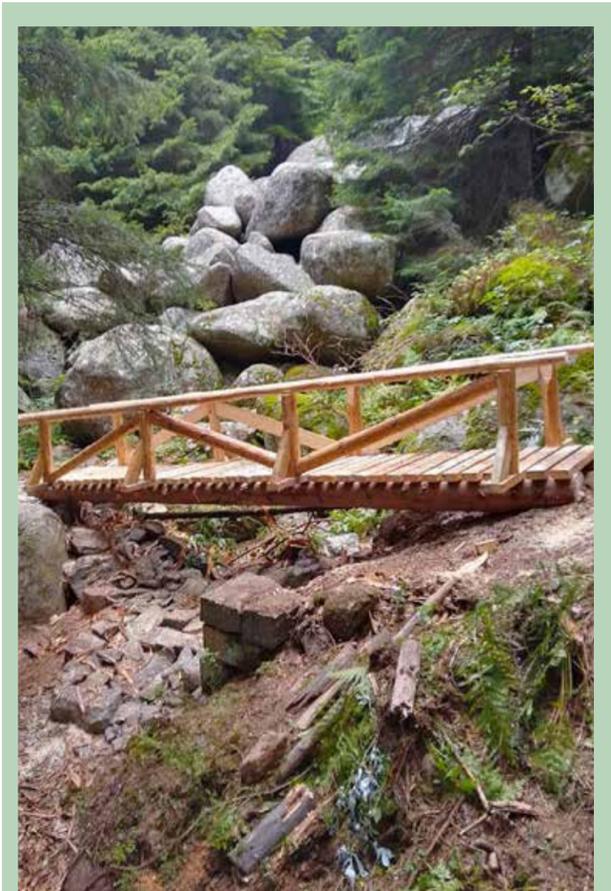
През изминалата година стотици доброволци от различни организации, компании и общности се включиха в инициативи за почистване, възстановяване и поддръжка на инфраструктурата в Природния парк „Витоша“. С ентузиазъм и отдаденост те помогнаха за обновяването на маси, пейки, мостове и информационни табла в общински местности - Игликина поляна, Дендрариума, Златни мостове, Офелиите, района на Драгалевския манастир и хижа „Алеко“.

Благодарение на техните усилия и на съвместната работа между Столична община, Дирекция „Зелени системи“, Природен парк „Витоша“ и партньорите от частния сектор, през годината бяха постигнати впечатляващи резултати. Почистени са над 7000 м канавки и 40 водостока по

близо 5 км туристически алеи, изработени са 10 нови маси „витошки тип“, 20 информационни табла, изградени са 3 нови моста и 4 са ремонтирани. Поставени са над 200 насочващи табели и 10 жалона за указателни табели, които улесняват туристите и повишават безопасността по пътеките. Сред най-вдъхновяващите проекти е инициативата на Столична община „Пътеки на гражданите“, която обедини десетки доброволци в усилието да възстановят ключови туристически маршрути и места за отдих в планината. Тя е ярък пример за това как институции, бизнес и граждани могат да си подадат ръка за обща кауза и да работят заедно за природата.

Днес доброволците заслужават не само признание, но и искрена благодарност. Техният труд често остава скромен и ненатрапчив, но промените, които носят, са истински и значими. Всеки почистен кът, всяка обновена пейка и всяко усмихнато лице по време на акция са доказателство, че доброта заразява и вдъхновява.

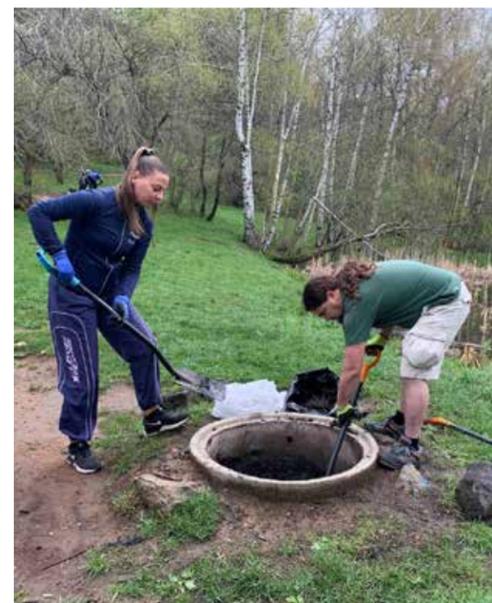
Международният ден на доброволците е повече от празник -

Поправка на мостовете

той е напомняне, че промяната започва от малките жестове и от хората, които вярват в силата на общото добро. Нека всеки ден бъде повод за добри дела, защото дори най-малкото усилие може да остави голяма следа.

Инж. Галя ХАДЖИЕВА
ДПП „Витоша“

Доброволци в поправка и изграждане на инфраструктурата на Парка